

[Else Zeuthen.]

er vigtigt, at også den danske befolkning deltager i diskussionen og får lejlighed til at tage direkte stilling til den nye udvikling.

Hele sagen kan føres tilbage til den enkle kendsgerning, at Sovjetunionen nu også producerer atombomber og har konstrueret brintbomber o. s. v., det vil sige, at Sovjetunionen haler ind på det forspring, som USA hele tiden har haft på dette område. Ingen betvivler, at Amerika stadig har et meget stort forspring, men hvad hjælper det, hvis modstanderen alligevel har et tilstrækkeligt lager af bomber til ved et pludseligt angreb at kunne lægge store strækninger af Amerika øde?

Præsident Eisenhower siger herom i sin berømte tale den 8. december 1953 til De Forenede Nationers plenarforsamling, en tale, som også den højtærede udenrigsminister hentydede til — jeg beder om tilladelse til et par korte citater —:

„Man må ikke tro, at selv de største summer, der ofres på våben og forsvarssystemer, kan garantere absolut sikkerhed for noget lands byer og borgere. Selv med det stærkeste forsvar kan en angriber i besiddelse af et minimumsantal A-bomber ved et pludseligt angreb efter al sandsynlighed anbringe et tilstrækkeligt antal bomber mod udvalgte mål til at forårsage frygtelige ulykker.“

Man kan hertil føje, at et effektivt forsvar mod A-bomber ville, som det fremgår af officielle rapporter, koste uhyre summer, og en regering, der har lovet besparelser, kan ikke gå i gang med disse, samtidig med at man opretholder store forpligtelser overalt i verden. USAs regering er derfor i stigende grad slået ind på en politik, der først og fremmest stoler på atomkrigens afskrækkende virkning.

I begyndelsen af det nye år siger præsident Eisenhower i et budskab til det amerikanske folk:

„Der er foregået en stor strategisk forandring i verden i det sidste år“, og senerehen i det samme budskab:

„i øjeblikket befinder vi os i en overgangstilstand fra krigs- til fredskonometri.“

Dette kan sammenholdes med udenrigsminister Foster Dulles' tale den 12. januar, hvori han blandt andet udtaler:

„Men før den militære planlæggelse kunne ændres, måtte præsidenten og hans rådgivere, repræsenteret ved det nationale sikkerhedsråd, tage nogle fundamentale beslutninger om den politik, der skulle føres. Dette er nu sket. Den fundamentale beslutning gik ud på, at vi først og fremmest skulle fæste vor lid til vor evne til at gøre gengæld, øjeblikkeligt og med de midler og på de steder, som vi selv vælger.“

Denne politik giver sig også udslag i det nye budget, der viser en drastisk nedskæring i bevillingerne til hæren, men ikke til luftvåbnet og atomenergien. Denne politik afspejles endvidere tydeligt i den amerikanske basepolitik, idet USA faktisk ompænder hele den kommunistiske blok med en ring af baser, hvorfra gengældelsesangreb kan udløses. Dette vil altså sige, at USA har taget sin beslutning om den politik, der ønskes ført, og at det ser det som sin ret overfor et angreb at gøre gengæld, hvor og med hvilke midler det skønner er bedst. Jeg føler, at hele denne ændring, der ganske vist kritiseres i Amerika, men dog er det officielle Amerikas erklærede politik, er af så revolutionerende betydning, at man uvilkårlig må stille det spørgsmål til den højtærede udenrigsminister, hvorvidt de øvrige NATO-lande har været medbestemmende ved fastlæggelsen af de nye retningslinier. Det synes endvidere at fremgå af udenrigsminister Foster Dulles' udtalelser, at gengældelsen skal være øjeblikkelig. Kan der da tænkes at blive nogen som helst mulighed for overvejelser med de andre NATO-magter, der jo i høj grad bliver inddraget fra første øjeblik? Må det ikke nødvendigvis blive USA alene, der bestemmer, når et kommunistisk angreb er tilstrækkeligt udtalt til at udløse den store katastrofe? Mener den højtærede minister ikke endvidere, at denne strategi er egnet til at svække den stærke følelse af solidaritet, som hidtil i manges øjne har givet NATO dens grundelse?

Men hvad enten det ene eller det andet er tilfældet, finder jeg, at Amerikas nye politik i høj grad ændrer NATOs karakter, og at der nok kunne være grund for Danmark til i en snarlig fremtid at tage situationen op til overvejelse under de nye forudsætninger.